

[J. C. A. Larsen.]

der siger, at somme Tider kan det gode være det bedste Fjende, og dette Ord kender den højtærede Socialminister sikkert ogsaa. Og jeg er ængstelig for, at det vil gaa saaledes. For hvad nytter alt dette Lovmageri her, hvad nytter det at vedtage et saadant Lovforslag, naar de gode Læremestre saa siger: det betaler sig slet ikke for os at holde Lærling! Hvad nytter det, naar de gode Læremestre trækker sig tilbage og kun de enkelte daarlige — de Undertagelser, der bekræfter Regelen — vil ud-danne Lærlinge? Tror virkelig den højtærede Socialminister, at en Lovgivning af denne Art vil være til nogen Gavn?

Den højtærede Socialminister siger, at jeg har himlet op mod en Del af disse Bestemmelser, som i Virkeligheden ikke er saa slemme. Men man kan jo være naaet til en Grænse, højtærede Minister, saa at det bliver noget ganske alvorligt, hvis man overskrider den.

Jeg beklager, at vi ikke er kommet videre i denne Sag, og at vi ikke kommer til Vejs Ende med denne Lovgivning; thi det vilde være af stor Betydning, om der kunde skabes Ro om disse Forhold, og denne Opfattelse deles sikkert af den højtærede Socialminister.

Jeg skal saa med et Par Ord vende mig til det ærede Medlem Hr. Rager. Det synes, som om han kørte paa det høje Gear i Dag, og det forstaar jeg godt, for han skulde skynde sig at bringe Bud rundt omkring i Landet til en hel Del af sine Venner om, at det, man stod her og sagde, ingen Steder hørte hjemme — nej, han var den eneste Sandhedsapostel i denne Sag. Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Rager, skal sætte Farten lidt ned, for han kunde jo komme ud for et stærkt Sving.

Det ærede Medlem mente, at vi stod — og her nævnte han det ærede Medlem Hr. Koch sammen med mig — og forsvarede de daarlige Mestre. Det ærede Medlem tager ganske fejl. Jeg ved ikke, hvor dybt hans hans Kendskab er til disse Forhold; men vi, der kender Hundreder af Haandværkerhjem, ved, hvordan Lærlinge behandles, og hvilken Omhu man alle Steder viser for Lærlingens Uddannelse. Det ærede Medlem har aldeles ikke Ret til at sige, at vi vil forsvare de daarlige Læremestre. Det ærede Medlem maatte gerne have udtalt, hvad han vilde om mig, og en lille Udtalelse fra den højtærede Formand havde selvfølgelig ikke sat Farten ned for ham, men han var bange for en Kontrovers med Formanden, hvis han om min Stilling til

denne Sag vilde sige, hvad han mente. Han kan jo sige det privat til mig, og han skal faa Svar paa Tiltale i samme Mundart.

Nu siger det ærede Medlem, at det er ganske hen i det blaa, naar man siger, at Kommissionen ikke kan bestemme, om man har Ret til at antage Lærling. Jo, Kommissionen har Lov til at nægte Paategning paa Lærekontrakterne. Jeg ved ikke, om ikke det kan kaldes et Forbud.

Der er mange andre Forhold, overfor hvilke den Lov, som vi vedtog i 1921 — hvad jeg nævnte overfor den højtærede Minister —, har naaet den Grænse, som det vil være meget usundt at overskride. Vi fra vor Side ønsker ikke at gennemføre en ensidig Lov, som kun er til Fordel for Mestrene, og det har vi vist i 1921 ved at være med til at gennemføre en meget frisindet Lærlingelov, som tog meget Hensyn til Lærlingene. Men, som jeg sagde før, vi ønsker ikke at bringe os ud i Tilstande, hvor Lærlinguddannelsen forringes, vi ønsker, at den praktiske og faglige Undervisning skal foregaa sammen med den tekniske. Vi mener ikke, at det vil være til Gavn for Lærlingen udelukkende at faa en teknisk Undervisning, nej, den faglige og den praktiske skal have Fortrinet og skal foregaa sammen med den tekniske.

Vi mener, at Lovforslaget paa mange Omraader overkrider, hvad der vil være sundt og gavnligt for vort Haandværks og vor Handels videre Udvikling, og derfor vil vi stemme imod Lovforslaget ved tredie Behandling, hvis vort Ændringsforslag ikke vedtages her i Dag.

Koch: Baade det ærede Medlem Hr. Schrøder og det ærede Medlem Hr. Rager sagde, at det var en uendelig gammel Traver, vi kom frem med, naar vi sagde, at Mestrene ikke vilde holde Lærlinge, naar dette Lovforslag blev ophøjet til Lov. Det er muligt, det er en gammel Traver, men det er alligevel rigtigt. Hvis de Herrer vil undersøge Forholdene statistisk, vil De se, at Lærlingantallet har været jævnt aftagende i den sidste Tid og stadig er aftagende. Det, det her kommer an paa, er, som jeg allerede har sagt, saamænd ikke at tage særligt Hensyn til Mestrene, men at sørge for, at Ungdommen i størst muligt Omfang faar Adgang til at blive oplært, og det opnaar man sandelig ikke ved det, der her foreslaas.

Det ærede Medlem Hr. Rager sagde, at vi, der modarbejder dette Lovforslag, prøver paa at lave et politisk Nummer, idet vi siger til vore Haandværkerkolleger, at denne Lov skal de stemme ned, men ikke